

Asiakasmaksu

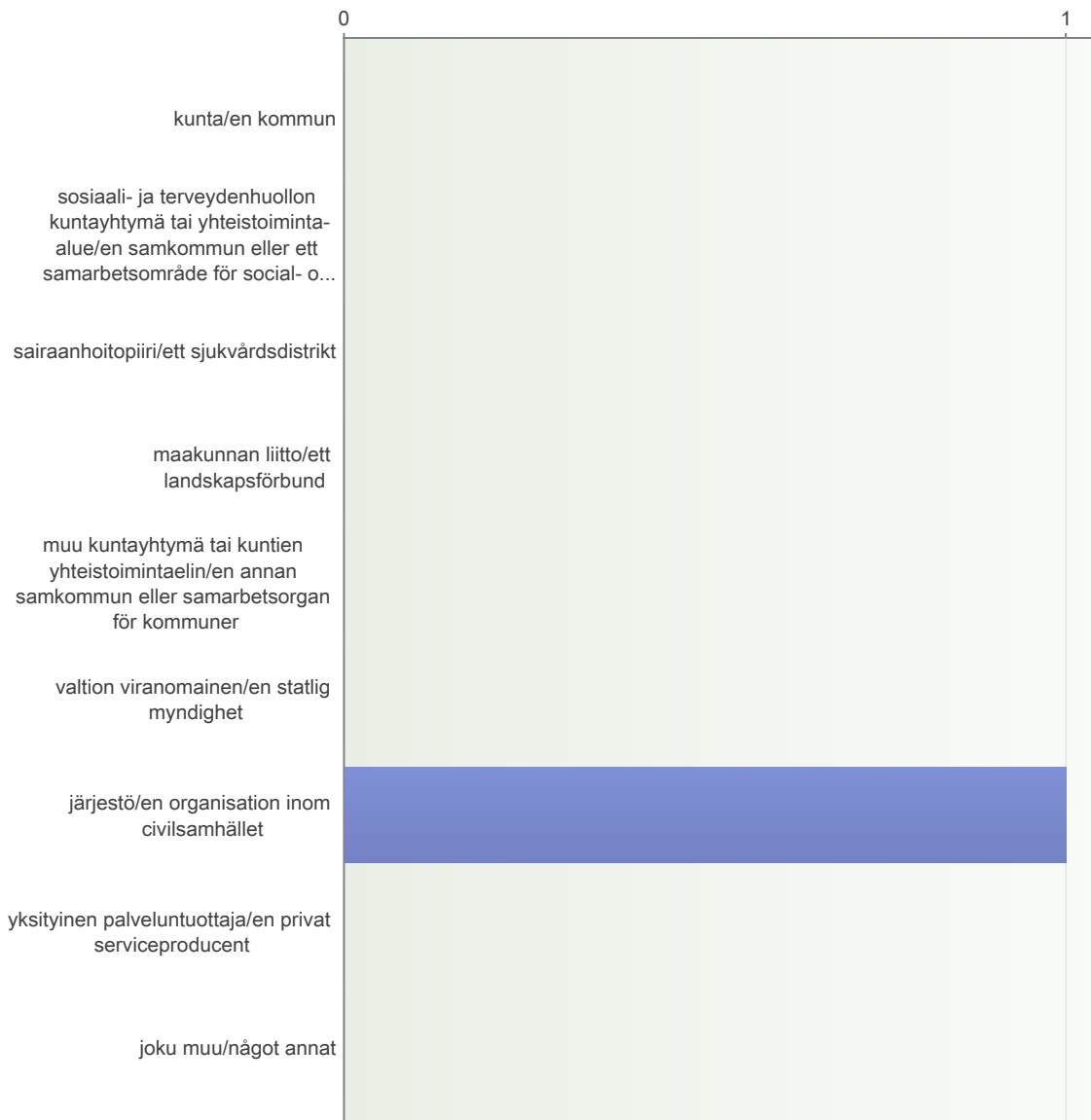
1. Vastaajan taustatiedot/bakgrundsuppgifter

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi/Officiellt namn på den aktör som svarar	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi/Namn på den person som antecknat svaret	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot/Namn på den person som antecknat svaret	Lausuntopyyntön käsittelypäivämäärä toimielimessä/Datum som begäran om remissyttrande behandlades i organet	Toimielimen nimi/Organets namn
Tehy ry	Outi Töytäri	outi.toytari@tehy.fi	14.9.2018	Tehyn toimialan johtaja ja puheenjohtaja

2. Onko vastaaja/Är den svarande

Vastaajien määrä: 1

3. Yleiset kysymykset hallituksen esitysluonnoksesta. Kaikkiin kysymyksiin ei tarvitse vastata, jos lausunnonantajalla ei ole asiasta lausuttavaa. Allmänna frågor om utkastet till regeringsproposition. Alla frågor behöver inte besvaras, om remissinstansen inte har något att säga om frågan.

Vastaajien määrä: 1

- Tehy pitää tärkeänä, että osin vanhentunut asiakasmaksulainsäädäntö uudistetaan. Luonnoksessa esitetyt uudistukset ovat pääosin kannatettavia. Asiaksmaksujen suuruus on Suomessa kuitenkin huomattavasti korkeampi moneen muuhun maahan verrattuna (Terveys- ja hyvinvoinnin laitos 2018). Tämä vaikeuttaa erityisesti heikoimmassa taloudellisessa asemassa olevien mahdollisuutta käyttää tarvitsemiaan palveluja.

Asiaksmaksut eivät saa olla esteenä palveluihin hakeutumiselle. Perustuslain 1999/731 19§:n mukaan julkisen vallan on turvattava jokaiselle riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut ja edistettävä väestön terveyttä. Henkilön taloudellinen tilanne ei saa olla esteenä palveluihin hakeutumiseen (pe VL 39/1996 vp).

Lakiluonnoksen mukaan maakunta saa kerätä maksun ainoastaan niistä sosiaali- ja terveyspalveluista, jotka on mainittu laissa. Maksujen enimmäismäärät mainitaan myös lakiesityksessä. Nämä säännökset selkiyttävät lain tulkintaa ja yhtenäistävät käytäntöjä. Kannatettava esitys on, että maakuntien olisi mahdollista kerätä myös ehdotettuja summia pienempiä maksuja tai jättää ne keräämättä.

Asiaksmaksujen vaikutusta palvelujen käyttöön, maksurasitteen keskittymiseen sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen toimivuuteen pitää jatkossa seurata ja arvioida nykyistä paremmin. Nyt on tiedossa, että kuntien ja eri asiakasryhmien välillä on ollut merkittäviä eroja palvelujen käytössä.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä Tehyn yhteistyöjäsenjärjestöjen Suomen Bioanalytikkoliitto ry:n, Suomen Kätilöliitto ry:n, Suomen Röntgenhoitajaliitto ry:n ja Suun terveydenhoidon ammattiliitto ry:n kanssa.

4. 1 §. Lain tarkoitus/1 §. Lagens syfte

Ei vastauksia.

5. 2 §. Soveltamisala/2 §. Tillämpningsområde

Ei vastauksia.

1 luku. Yleiset säännökset/1 kap. Allmänna bestämmelser

6. 3 §. Määritelmät/3 §. Definitioner

Ei vastauksia.

7. 4 §. Palvelusta perittävä maksu/4 §. Avgift för tjänster

Vastaajien määrä: 1

- On hyvä, että esityksen mukaisesti maakunta eikä palveluntuottaja perii asiakasmaksut pääsääntöisesti. Näin maksuperusteet pysyvät yhtenäisinä ja seuranta mahdollistuu. Toimintaa selkeyttää, että lakiesityksessä on säädetty, mistä palveluista asiakasmaksu kerätään ja muut palvelut ovat maksuttomia.

8. 5 §. Maksun alentaminen ja perimättä jättäminen/5 §. Avgift som sänks eller inte tas ut

Vastaajien määrä: 1

- Esitys maakunnan velvoitteeksi alentaa maksua tai jättää se kokonaan perimättä myös lyhytaikaisesta laitoshoidosta kertyvistä maksuista, on selkeä parannus nykyainsäädäntöön. On tärkeää, että maakunta huolehtii riittävästä tiedottamisesta, jotta palveluntuottajat antavat asiakkaalle tiedon maksun alentamisesta ja perimättä jättämisestä siten, että asiakas ymmärtää tiedon.

Esityksen mukaan maakunta voisi myös omasta aloitteestaan alentaa maksua tai jättää sen kokonaan perimättä. Olisi hyödyllistä, että asiakassuunnitelmaa laadinnan yhteydessä arvioitaisiin aina myös asiakkaan asiakasmaksujen maksukyky.

Oikaisuvaatimusohjeen liittäminen maakunnan antamaan kirjalliseen päätökseen maksun alentamisesta tai perimättä jättämisestä on hyvä käytäntö.

9. 6 §. Maksun periminen/6 §. Uttag av avgift

Ei vastauksia.

10. 7 §. Päätös tulosidonnaisesta maksusta/7 §. Beslut om inkomstbunden avgift

Ei vastauksia.

11. 8 §. Maksuttomat sosiaalipalvelut/8 §. Avgiftsfria socialtjänster

Vastaajien määrä: 1

- On hyvä, että päihdehuolto ja osavuorokautisesti laitoksessa annettu päihdehuolto ovat ehdotettu maksuttomiksi. Maksuttomiin palveluihin tulee lisätä vielä raskaana olevan äidin laitoksessa annettu päihdehuolto, jotta syntyvän lapsen terveyttä voitaisiin suojella kaikilla mahdollisilla keinoilla.

12. 9 §. Maksuttomat terveystalvet/9 §. Avgiftsfria hälsotjänster

Vastaajien määrä: 1

- On kannatettavaa, että ehdotuksen mukaisesti sairaanhoidon palvelujen maksuttomuus laajenisi koskemaan kaikkia alle 18-vuotiaiden palveluja. Kannatettavaa on myös, että mielenterveystyö (lukuun ottamatta laitoshoidtoa ja laitoshoitona annettavaa kuntoutusta) on maksutonta kaiken ikäisille. Palveluihin hakeutuminen voi olla mielenterveyspalveluja tarvitseville haasteellista, joten palvelujen maksuttomuus voisi alentaa kynnystä hakeutua palveluihin.

Esityksen pykälän 1 momentin 5 kohdan mukaan hoitoon kuuluvat aineet ja pitkäaikaisen sairauden hoitoon tarkoitettut hoitotarvikkeet olisivat maksuttomia. Lähtökohtana on lääketieteellisin perustein todettu pitkäaikainen sairaus, joka yleensä on kestänyt kolme kuukautta. Sosiaali- ja terveysministeriö on aiemminkin ohjeistanut kuntia hoitotarvikkeiden maksuttomuudesta. Asiasta tiedottamista tulee entisestään lisätä. Käytännössä ohjetta on tulkittu eri kunnissa eri lailla ja pitkäaikaissairauden määritelmä on saattanut aiheuttaa esimerkiksi säärihaavan saaneille kolmen kuukauden omavastuun hoitotarvikkeiden hankintaan. Näin ei pitäisi olla.

13. 10 §. Maksukatto/10 §. Avgiftstak

Vastaajien määrä: 1

- Maksukaton seurantajaksoksi ehdotetaan kalenterivuotta. Juokseva yksilöllinen seuranta olisi oikeudenmukaisempi tapa seurata maksuja, muuten asiakkaalle voi muodostua kohtuuttomia kustannuksia. Etenkin niille asiakkaille, joiden maksut ovat alkaneet tai lisääntyneet loppuvuodesta. Tietojärjestelmiä tulee kehittää niin, että yksilöllinen seuranta olisi mahdollista ja säädöksen pystyisi muuttamaan sen mukaiseksi.

Tulevaisuudessa myös lääke- ja kuljetuskustannusten maksukatot tulisi yhdistää sosiaali- ja terveydenhuoltomaksujen maksukattoon. Tämä helpottaisi paljon eri palveluja käyttävien maksujen seurantaa ja mahdollistaisi niiden kohtuullistamisen.

14. 11 §. Maksukattoa kerryttävät palvelut/11 §. De tjänster som räknas in i avgiftstaket

Vastaajien määrä: 1

- On hyvä, että maksukattoa kerryttäviä palveluita ehdotetaan laajennettavaksi tilapäiseen kotisairaanhoidtoon ja kotisairaalahoidtoon, lyhytaikaiseen tehostettuun palveluasumiseen ja fysioterapian lisäksi muihin terapiakäynteihin sekä etäpalveluina toteutettaviin palveluihin. Tämä yhdenvertaistaa kotona annettavat palvelut toimintayksiköissä annettaviin palveluihin ja tukee mm. tavoitetta iäkkäiden toimintakyvyn tukemisesta kotona asumisen mahdollistamiseksi.

Myös suun terveydenhuollon käyntimaksujen ja hoitotoimenpiteiden lisääminen maksukattoa kerryttäviin palveluihin on kannatettava asia. Tämä voi edistää paljon palveluja käyttävien tarpeen mukaisten suun terveydenhuollon palvelujen käyttöä.

2 luku. Maksuttomat palvelut/2 kap. Avgiftsfria tjänster

15. 12 §. Maksujen seuranta/12 §. Uppföljning av avgifter

Ei vastauksia.

16. 13 §. Sosiaali- ja terveystieteiden avosairaanhoito/13 §. Öppensjukvård vid social- och hälsocentral

Vastaajien määrä: 1

- Ehdotuksen mukaan maakunnat voisivat periä asiakasmaksun myös sairaanhoitajan vastaanotolta. Nykyisin noin 40 prosenttia kunnista perii maksua hoitajien vastaanotosta. Tehy esittää, että hoitajavastaanotot olisivat aina maksuttomia. Se edistää palvelujen saatavuutta ja myös paljon palveluja käyttävien ja heikommassa taloudellisessa asemassa olevien hoitoon hakeutumista. Se voi myös osaltaan edistää tarkoituksenmukaisen työnjaon kehittymistä.

17. 14 §. Sairaalan poliklinikkakäynti/14 §. Besök på sjukhuspoliklinik

Ei vastauksia.

18. 15 §. Avosairaanhoitoon ja poliklinikkakäyntiin liittyvät tutkimukset/15 §. Undersökningar inom öppen sjukvård och vid poliklinikbesök

Ei vastauksia.

3 luku. Maksukatto/3 kap. Avgiftstak

19. 16 §. Päiväkirurginen toimenpide/16 §. Dagkirurgiskt ingrepp

Ei vastauksia.

20. 17 §. Suun terveydenhuolto/17 §. Mun- och tandvård

Vastaajien määrä: 1

- Suun terveyden edistämisen -käynnit tulisi olla maksuttomia. Nykyinen asiakasmaksurakenne saattaa estää tarkoituksenmukaisen toiminnan ja työnjaon kehittymistä. Tästä syystä on hyvä, että suun terveydenhuollon asiakasmaksuja arvioidaan ja kehitetään perustettavaksi ehdotetussa työryhmässä. Erillisvalmistelussa tulee huomioida myös sairausvakuutuslainsäädännön kumoutumisen (2021-2022) vaikutukset suun terveydenhuollon maksuihin.

On kohtuullista, että oikomiskojeiden tahallisen vahingoittamisen tai hukkaamisen joutuu korvaamaan myös alle 18-vuotiaat.

21. 18 §. Erikoissairaanhoidon hoitotoimenpiteet suunhoidon yksikössä/18 §. Vårdåtgärder inom den specialiserade sjukvården vid mun- och tandvårdsenheter

Ei vastauksia.

22. 19 §. Terapia/19 §. Terapi

Vastaajien määrä: 1

- Yksilökohtaisen terapian asiakasmaksuja laskutettaessa palveluntuottajia tulee riittävästi ohjeistaa, että käynnit, jotka koostuvat pelkästään toimintakyvyn arvioinnista, ohjauksesta ja neuvonnasta sekä kuntoutusohjauksesta pitää maksuttomuutensa takia eritellä erikseen.

23. 20 §. Sarjassa annettava hoito/20 §. Vård i serie

Vastaajien määrä: 1

- Samoin ohjeistusta tarvitaan siihen, että psykoterapia yksilökohtaisina käynteinä on maksutonta, mutta sarjana annettaessa maksullista.

4 luku. Tasasuuruiset maksut/4 kap. Jämnstora avgifter

24. 21 §. Tilapäinen kotipalvelu/21 §. Tillfällig hemservice

Ei vastauksia.

25. 22 §. Tilapäinen kotisairaanhoido/22 §. Tillfällig hemsjukvård

Ei vastauksia.

26. 23 §. Tilapäinen kotisairaalahoido/23 §. Tillfällig hemsjukhusvård

Ei vastauksia.

27. 24 §. Lyhytaikainen perhehoito/24 §. Kortvarig familjevård

Ei vastauksia.

28. 25 §. Lyhytaikainen asumispalvelu/25 §. Kortvarig boendeservice

Ei vastauksia.

29. 26 §. Lyhytaikainen laitoshoido tai –palvelu/26 §. Kortvarig sluten vård eller kortvarig service på en institution

Ei vastauksia.

30. 27 §. Osavuorokausihoito/27 §. Vård under en del av dygnet

Ei vastauksia.

31. 28 §. Asiakkaan siirtyminen palvelujen välillä/28 §. Förflyttning av kunden mellan tjänster

Ei vastauksia.

32. 29 §. Lääkinnällinen kuntoutus/29 §. Medicinsk rehabilitering

Ei vastauksia.

33. 30 §. Omaistaan tai läheistään hoitavan henkilön vapaan aikaiset palvelut/30 §. Tjänster när personer som vårdar en anhörig eller närstående är lediga

Ei vastauksia.

34. 31 §. Ensihoitopalvelu/31 §. Prehospital akutsjukvård

Ei vastauksia.

35. 32 §. Lääkärintodistus ja -lausunto/32 §. Läkarintyg och läkarutlåtande

Ei vastauksia.

36. 33 §. Käyttämättä ja peruuttamatta jätetty palvelu/33 §. Oanvända eller icke-avbokade tjänster

Ei vastauksia.

37. 34 §. Maksun periminen maksukyvyyn mukaan/34 §. Uttag av avgift enligt betalningsförmågan

Ei vastauksia.

38. 35 §. Kotona annettava palvelu/35 §. Service i hemmet

Ei vastauksia.

39. 36 §. Kotona annettavasta palvelusta perittävän maksun perusteena olevat tulot/36 §. De inkomster som avgiften för service i hemmet utgår från

Ei vastauksia.

40. 37 §. Pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen ja pitkäaikainen laitoshoido/37 §. Långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och långvarig sluten vård

Ei vastauksia.

41. 38 §. Pitkääikaisesta tehostetusta palveluasumisesta ja pitkääikaisesta laitoshoidosta perittävän maksun perusteena olevat tulot/38 §. De inkomster som avgiften för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg eller långvarig sluten vård utgår från

Ei vastauksia.

42. 39 §. Pitkääikainen perhehoito/39 §. Långvarig familjevård

Ei vastauksia.

43. 40 §. Laskennallinen metsätulo/40 §. Kalkylerad inkomst av skog

Ei vastauksia.

44. 41 §. Tuloista tehtävät vähennykset/41 §. Avdrag från inkomsterna

Ei vastauksia.

45. 42 §. Tuloista tehtävät vähennykset tehostetun palveluasumisen maksua määrättäessä/42 §. Avdrag från inkomsterna vid fastställande av avgift för serviceboende med heldygnsomsorg

Ei vastauksia.

46. 43 §. Maksun määrääminen/43 §. Fastställande av avgift

Ei vastauksia.

5 luku. Maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut/5 kap. Avgifter som fastställs enligt betalningsförmågan

47. 44 §. Tukipalvelut ja asumispalveluun liittyvät palvelut/44 §. Stödtjänster och boendeservicerelaterade tjänster

Ei vastauksia.

48. 45 §. Avopalveluun tai -hoitoon liittyvä ylläpito/45 §. Uppehälle i samband med sociala insatser eller öppen vård

Ei vastauksia.

49. 46 §. Vammaisuuden perusteella järjestettäviin erityispalveluihin liittyvä ylläpito/46 §. Uppehälle i samband med särskild service med anledning av funktionshinder

Ei vastauksia.

50. 47 §. Lastensuojelu/47 §. Barnskydd

Ei vastauksia.

51. 48 §. Vammaisen lapsen asuminen muualla kuin oman perheen kanssa/48 §. Boende för barn med funktionsnedsättning någon annanstans än med den egna familjen

Ei vastauksia.

52. 49 §. Kuljetuspalvelut/49 §. Färdtjänst

Ei vastauksia.

53. 50 §. Yksityislääkärin läheteellä tehtävät laboratorio- ja kuvantamistutkimukset/50 §. Laboratorieundersökningar och bilddiagnostik som utförs efter remiss från privatläkare

Ei vastauksia.

54. 51 §. Palvelun keskeytys/51 §. Avbrott i tjänsten

Ei vastauksia.

55. 52 §. Vahingoittunut, hävinnyt tai palauttamatta jätetty apuväline/52 §. Ett skadat, försvunnet eller icke-återlämnat hjälpmedel

Vastaajien määrä: 1

- Luonnoksen mukaan, jos lääkinnällisen kuntoutuksen apuväline on vahingoittunut tai hävinnyt asiakkaan käyttöohjeiden vastaisen käsittelyn tai huolimattomuuden vuoksi, maakunta voi periä asiakkaalta uuden apuvälineen hankkimisesta tai vahingoittuneen apuvälineen korjaamisesta aiheutuneet kulut enintään todellisten kustannusten mukaisina. Tämä on kannatettava kirjaus, mutta on erityisen tärkeää, että apuvälineen luovuttaja huolehtii apuvälineen saajan riittävästä apuvälineen käytön, huollon ja säilytyksen ohjauksesta. Käyttöohjeita annettaessa tulee huomioida asiakkaan kognitio. Ohjeet tulee antaa myös kirjallisesti, jotta jälkikäteen on helpompi todentaa, onko asiakas tahallisesti vai tietämättömyyttään kohdellut saamaansa apuvälinettä väärin. Apuvälineen käyttäjän tulee myös olla tietoinen mainitusta korvausvelvollisuudestaan. Palauttamatta jätettyjä apuvälineitä tulee ensin pyytää kirjallisesti palauttamaan ennen niiden laskuttamista.

Tarkempia ohjeita tarvitaan myös siihen, miten todelliset kustannukset lasketaan. Apuvälineiden hankinta yksittäisinä kappaleina on huomattavasti kalliimpaa kuin apuvälinekeskusten kilpailuttamat tukkuhinnat. Käytännössä on huomioitava myös se, että apuvälinekeskusten havaintojen mukaan apuvälineen vahingoittanut tai hävittänyt henkilö on monesti vähävarainen toimeentulotuen varassa oleva henkilö. Valtakunnallista yksityiskohtaista ohjeistusta tarvitaan, jotta maakunnat toimisivat keskenään yhdenmukaisesti.

56. 53 §. Henkilö jolla ei ole Suomessa kotikuntaa/53 §. En person utan hemkommun i Finland

Ei vastauksia.

57. 54 §. Tulon, korvauksen ja saamisen periminen maakunnalle/54 §. Uttagande av inkomst, ersättning eller fordring till landskapet

Vastaaajien määrä: 1

- Maakunnan tulisi valvoa maksujen perintämenettelyä, jotta se kohtuullinen asiakkaita kohtaan.

58. 55 §. Viivästyskorke/55 §. Dröjsmålsränta

Ei vastauksia.

6 luku. Muut maksut/6 kap. Övriga avgifter

59. 56 §. Maksujen ulosotto/56 §. Utsökning av avgifter

Ei vastauksia.

60. 57 §. Maksun palautus ja kuittaus/57 §. Återbetalning och kvittning av avgift

Ei vastauksia.

61. 58 §. Indeksitarkistukset/58 §. Indexjusteringar

Ei vastauksia.

62. 59 §. Muutoksenhaku/59 §. Ändringssökande/60 §. Uppföljningstjänst för tjänsteproduktionen

Ei vastauksia.

63. 60 §. Palvelutuotannon seuranta palvelu/60 §. Uppföljningstjänst för tjänsteproduktionen

Ei vastauksia.

64. 61 §. Maakunnan tiedonsaantioikeus//61 §. Landskapets rätt till information

Ei vastauksia.

65. 62 §. Voimaantulo/62 §. Ikraftträdande

Ei vastauksia.

66. 63 §. Kumottava laki/63 §. Lag som upphävs

Ei vastauksia.

67. 64 §. Siirtymäsäännökset/64 §. Övergångsbestämmelser

Ei vastauksia.

7 luku. Erinäiset säännökset/7 kap. Särskilda bestämmelser

8 luku. Voimaantulo/8 kap. Ikraftträdande